

ADÓZÁSI KÉZIKÖNYVEK

**VÁM- ÉS
JÖVEDÉKI ADÓ
AZ EURÓPAI BÍRÓSÁG
ÍTÉLETEIBEN**

Budapest, 2018

Szerző:

Fekete Antal

Sorozatszerkesztő:

Kökényesiné Pintér Ilona

ISBN 978-963-638-548-4

ISSN 2416-2310 (*Tanácsadói könyvek*)

ISSN 1788-0165 (*Adózási kézikönyvek*)

Kiadja a SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt.
Felelős kiadó: Dr. Balogh Ákos, a SALDO Zrt. vezérigazgatója
A SALDO Kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja

© A Saldo Kiadó valamennyi kiadványa szerzői jogvédelem alatt áll.
E kiadvány bármely részének sokszorosítása, bármilyen adatrendszerben való
tárolása (papír, elektronikus stb.) a kiadó előzetes írásbeli engedélye nélkül tilos!

TARTALOM

A. JÖVEDÉKI ÜGYEK	5
A.1 Adóraktár egyetemleges felelőssége.....	5
A.2 Az adófelfüggesztés alóli kikerülés fogalma.....	8
A.3 Adófelfüggesztéssel szállított termék átvétele hiánnyal.....	9
A.4 Alkoholos ital KN-besorolási szempontjai (2206 vagy 2208)	12
A.5 Egy tagállamban szabad forgalomba bocsátott jövedéki termék birtoklása egy másik tagállamban adófizetési kötelezettséget keletkeztet	14
A.6 Cash & carry értékesítés, a szállító ellenőrzési kötelezettségének hiánya	15
A.7 Szabálytalanság (csempészet) esetén az adóztató tagállam meghatározása	17
A.8 Szabad forgalomba helyezett termék szállítása más tagállamba, adóvisszatérítés....	20
A.9 Kenőolajok jövedéki megítélése.....	22
A.10 Kisüzemi sörfözde minősítésének feltétele (függetlenség)	24
A.11 Nehéziparok, más olajok, kenőolajok tarifális besorolásának szempontjai.....	25
A.12 Dízelüzemanyagok minősége	27
A.13 Alkohol adómentes felhasználása, tisztítás, fertőtlenítés	29
A.14 Szabvány üzemanyagtartály	30
A.15 A magyarországi magán-pálinkafőzés adómértéke	32
A.16 Objektív felelősség a jövedéki termék birtoklásával.....	34
A.17 Üzemanyagkártya, megállapodás alapján az üzemanyag továbbszámlázása	36
B. VÁMÜGYEK	38
B.1 Vámérték és a transzferár	38
B.2 A tarifális besorolás szabályainak értelmezése.....	41
B.3 Származás megállapítása bizonyos megmunkálások esetén (lényeges vagy nem lényeges megmunkálás).....	43
B.4 Export-visszatérítés – az exportőr hibás feltüntetése a kiviteli árunyilatkozaton.....	47
B.5 A személyes vagyontárgyak behozatali vám mentessége, a gépjárműnek az azt behozó tulajdonos egyik családtagja általi használata.....	50
B.6 Származási bizonyítványok utólagos ellenőrzése, bizonyítási teher	54

B.7 TIR-igazolvánnyal történő áru fuvarozás, azon tagállam meghatározása, ahol vámtartozás keletkezik.....	58
B.8 A vámjogi sors rendezésének időpontja	63
B.9 Az áruk részleges vizsgálata, az eredmények kiterjesztése a korábbi vámáru-nyilatkozatok tárgyát képező azonos árukra azok kiadását követően, utólagos ellenőrzés	65
B.10 Monitor vagy televízió – tarifális besorolás	69
B.11 Táplálékkiegészítő vagy gyógyszer.....	72
B.12 Vámérték – kirívóan alacsony üzleti érték	75
B.13 Az Unióban szellemi tulajdonjogi védelem hatálya alá tartozó termékek utánzatának vagy másolatának minősülő, harmadik országból származó áruk vámraktározása és külső árutovábbítása	79

A. JÖVEDÉKI ÜGYEK

A.1 Adóraktár egyetemleges felelőssége

C-81/15. sz. ügy

[1] Tényállás

A tényállás szerint, egy Görögországban bejegyzett társaság adóraktárt üzemeltetett, amelyből kiviteli vámeljárási keretében cigarettát értékesített egy bolgár (az értékesítés idején Bulgária még nem volt az EU tagja, azaz adózási és vámszempontból harmadik ország volt) társaság részére. A cigaretta azonban nem lépett ki Görögországból, a vámhatóság megállapítása szerint a bejelentett szállítójármű üresen – rakomány nélkül – lépett be Bulgáriába, viszont az adóraktár az áru ellenértékét megkapta.

A vámhatóság a cigaretta csempészete okán ún. adómegállapító határozatot adott ki, amelyben rögzítette – egyebek mellett – az adóraktár egyetemleges felelősségét az emelt összegű jövedéki adóra. Ugyanebben a határozatban megállapította, hogy az adóraktárt üzemeltető társaság polgári jogi értelemben és egyetemlegesen felelős ezen összegek megfizetéséért.

E társaság által az említett adómegállapító határozattal szemben előterjesztett keresetnek a Dioikitiko Protodikeio Peiraia (pireuszi közigazgatási bíróság, Görögország) helyt adott azzal, hogy nem tártak fel meghatalmazásra utaló megbízási, képviseleti vagy egyéb jogviszonyt az adóraktárt üzemeltető társaság és a szóban forgó csempészet tetteseinek nevezett személyek között.

A pénzügyminisztérium ezen ítélet ellen fellebbezést nyújtott be, amelynek a Dioikitiko Efeteio Peiraia (pireuszi közigazgatási fellebbviteli bíróság) helyt adott, és az emelt összegű adót csökkentette. E bíróság megállapította, hogy mivel az érintett cigaretták jövedékiadó-felfüggesztés hatálya alatt álltak, a csempészet elkövetői az adóraktárt üzemeltető társaság megbízottjaiként jártak el, **aki adóraktári engedélyesként a termékek birtokosának minősült, és azok exportálásáig kizárólagosan felelt ezen áruk szállításáért, függetlenül attól, hogy a csempészet elkövetői látszólag milyen minőségben tevékenykedtek, vagyis gépjárművezetőként, közvetítőként, címzettként, vásárlóként stb.**

Az adóraktárt üzemeltető társaság a Dioikitiko Efeteio Peiraia (pireuszi közigazgatási fellebbviteli bíróság) ítélete ellen fellebbezést nyújtott be a Symvoulio tis Epikrateiashoz (államtanács, Görögország).

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban ez utóbbi bíróság megállapította, hogy a vámkódex 99. cikkének (2) bekezdése, 108. cikke és 109. cikke alapján az áruk tulajdonosai, ez utóbbiak címzettjei és a szállítványozók, valamint azok ügynökei és képviselői abban az esetben felelősek együttesen és egyetemlegesen a csempészet pénzügyi következményeiért – ezek a vámok és a kieső adók, valamint a kapcsolódó pénzbüntetések megfizetését foglalják magukban –, amikor az ezen jogszabálysértéseket azok a személyek, akikkel együttműködni kívántak, akkor követik el, amikor az érintett termékek az ő szakmai felelősségi körükben találhatóak. Az említett bíróság szerint, a társfelelősök csak akkor mentesülnek a felelőségük alól, ha bizonyítják, hogy nem terheli őket még enyhe fokú gondatlanság sem, ezt a mentességet a tevékenységük és szakmai tevékenységük keretében elvárt felelősségre tekintettel kell értékelni. Az így megállapított polgári jogi felelőség, amely a görög jogban nem minősül közigazgatási szankciónak, nemcsak arra irányul, hogy a kieső vámok és adók ki legyenek fizetve, hanem a kifizetés és ennél fogva a kiszabott bírságok hatékonyságának a lehetőség szerinti biztosítására is. A jogalkotó előírta, hogy a fent említett gazdasági szereplőknek, akik hasznot húznak abból a gazdasági tevékenységből, amelynek keretében a csempészetet elkövetik, meg kell tenniük a megfelelő intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy ne vegyenek részt csempészetben azon személyek révén, amelyekkel üzleti kapcsolatot tartanak fenn.

A kérdést előterjesztő bíróság szerint a 92/12 irányelv rendelkezéseinek fényében értelmezett nemzeti szabályozás lehetővé teszi, hogy megállapítsák az adóraktári engedélyesnek a csempészetet elkövető személyekkel való polgári jogi és egyetemleges felelőségét azon termékekért, amelyeket jövedékiadó-felfüggesztés mellett helyeznek el a raktárban, és amelyeket e felfüggesztés alól szabálytalanul vonnak ki.

A tényállás szerinti ügyletben tehát az volt az alapvető kérdés az Európai Bíróság felé, hogy az adóraktárt üzemeltető társaság adójogi szempontból egyetemlegesen felelőssé tehető-e a kiviteli eljárásban (adó-felfüggesztés) harmadik országba küldött szállítmány jövedéki adó megfizetésére akkor, ha az adó-felfüggesztési eljárás alól szabálytalanul (csempészet) vonják ki azt.

[2] Az EUB ítélete

Az európai uniós jog általános elveinek, különösen a jogbiztonság és az arányosság elvének fényében az 1992. december 14-i 92/108/EGK tanácsi irányelvvel módosított, a jövedékiadó-köteles termékekre vonatkozó általános rendelkezésekről és e termékek tartásáról, szállításáról és ellenőrzéséről szóló, 1992. február 25-i 92/12/EGK tanácsi irányelvet úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás – mint amely a jelen ügyben szerepel, és amely lehetővé teszi többek között az ezen termékek tulajdonosainak az adófelfüggesztés hatálya alatt álló termékek szállítása során elkövetett jogsértés esetén kiszabott pénzbírságoknak megfelelő összegek megfizetéséért való egyetemleges felelősségének megállapítását, amennyiben e tulajdonosokat olyan szerződéses kapcsolat fűzi a jogsértés elkövetőihöz, amely azokat a megbízottjainak minősíti –, amely alapján az adóraktári engedélyes egyetemlegesen felelősnek minősül az említett összegek megfizetéséért, anélkül, hogy e felelőség alól mentesülhetne, amennyiben bizonyítja, hogy semmi köze a jogsértés elkövetőinek cselekményeihez, abban az esetben is, ha a nemzeti jog szerint ez az engedélyes nem volt tulajdonosa az említett termékeknek a jogsértés elkövetésekor, vagy nem fűzte ez utóbbi elkövetőihöz olyan szerződéses kapcsolat, amely azokat a megbízottjainak minősíti.

[3] Kapcsolat a magyar jövedéki törvénnyel

A Jöt. 8. § (1) bekezdés *oa*) pontja szerint a 3. § (1) bekezdés 44. pont *a*) és *b*) alpontjában meghatározott szabálytalanság esetén a jövedéki terméket feladó adóraktár engedélyesét, a bejegyzett feladót vagy azt a személyt, aki az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállításra a jövedéki biztosítékot nyújtotta és a szabálytalan kikerülésben résztvevő személyt, aki tudott vagy kellő gondosság mellett tudhatott az adó felfüggesztési eljárás alóli kikerülés szabálytalan voltáról. E § (2) bekezdése értelmében, ha az (1) bekezdés alapján **több személy kötelezett az adófizetésre, felelőségük egyetemleges.** A hivatkozott 44. pont *a*) alpontja például arról rendelkezik, hogy szabálytalanság, ha az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítás nem szabályosan fejeződik be, a teljesen megsemmisült vagy helyrehozhatatlanul károsodott jövedéki termék kivételével.

Az EUB előzetes döntéshozatali ítélete, valamint a magyar nemzeti törvény (Jöt.) együttes olvasásából látható, az adóraktár engedélyese akkor nem tehető egyetemlegesen felelőssé az adófelfüggesztési eljárásban általa indított szállítmány utáni adóteher megfizetéséért, ha tudja bizonyítani, hogy az adófelfüggesztési eljárás alóli szabálytalan kikerülésről nem tudott, vagy kellő gondosság mellett nem tudhatott arról.